

Ruimtelijke onderbouwing Omgevingsvergunning Hegewarren, perceel ODG00-E-2018/2019

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

Ruimtelijke onderbouwing

Omgevingsvergunning

Hegewarren, perceel ODG00-E-2018/2019

Plannaam: Omgevingsvergunning Hegewarren, perceel ODG00-E-2018/2019
Plantype: Ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een omgevingsvergunning voor het onderdeel handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening
Datum: Juni 2024

Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16
7609 RG ALMELO

Vestiging Zwolle
Dr. Van Wiechenweg 2
8025 BZ ZWOLLE

Vestiging Utrecht
Wattbaan 51
3439 ML NIEUWEGEIN

T: 0546 - 45 44 66
E: info@bjz.nu
I: www.bjz.nu

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	3
1.1	AANLEIDING	3
1.2	LIGGING VAN HET PROJECTGEBIED	3
1.3	HUIDIG PLANOLOGISCH REGIME	3
1.4	EISEN AAN EEN RUIMTELIJKE ONDERBOUWING	4
1.5	LEESWIJZER	5
HOOFDSTUK 2	PLANBESCHRIJVING	6
2.1	HUIDIGE SITUATIE PROJECTGEBIED	6
2.2	GEWENSTE SITUATIE	7
2.3	VERKEER EN PARKEREN	8
HOOFDSTUK 3	BELEIDSKADER	9
3.1	RIJKSBELEID	9
3.2	PROVINCIAAL BELEID	10
3.3	GEMEENTELIJK BELEID	16
HOOFDSTUK 4	MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN	18
4.1	GELUID	18
4.2	BODEM	18
4.3	LUCHTKWALITEIT	19
4.4	EXTERNE VEILIGHEID	20
4.5	MILIEUZONERING	21
4.6	ECOLOGIE	23
4.7	ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE	26
4.8	BESLUIT MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	27
4.9	WATERASPECTEN	29
HOOFDSTUK 5	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	32
HOOFDSTUK 6	VOOROVERLEG EN PARTICIPATIE	33
6.1	HET RIJK	33
6.2	PROVINCIE FRYSLÂN	33
6.3	WETTERSKIP FRYSLÂN	33
6.4	OVERIGE PARTNERS	33
6.5	INSPRAAK	34
BIJLAGEN BIJ DE RUIMTELIJKE ONDERBOUWING		35
BIJLAGE 1	CAROLA BEREKENING	35
BIJLAGE 2	AERIUS-BEREKENING	35
BIJLAGE 3	QUICKSCAN ECOLOGIE	35
BIJLAGE 4	WATERTOETSRESULTAAT	35
BIJLAGE 5	ZIENSWIJZENNOTITIE	35

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Deze ruimtelijke onderbouwning heeft betrekking op de ontwikkeling op het perceel ODG00-E-2018/2019, aan de Hegewarren in Oudega. Initiatiefnemers willen hier een recreatieark realiseren die qua aard en omvang vergelijkbaar met de omliggende recreatiepercelen.

De voorgenomen ontwikkeling is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan “Buitengebied”, aangezien de benodigde bouw- en gebruiksregels ontbreken.

In voorliggend geval kan van het geldende bestemmingsplan worden afgeweken en medewerking aan de ontwikkeling worden verleend via een omgevingsvergunning conform artikel 2.12 eerste lid onder a, sub 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (uitgebreide voorbereidingsprocedure). Deze afwijking van het bestemmingsplan moet gemotiveerd worden met een ruimtelijke onderbouwning, waarin wordt aangetoond dat de ontwikkeling in overeenstemming is met ‘een goede ruimtelijke ordening’. Voorliggende ruimtelijke onderbouwning voorziet hierin.

1.2 Ligging van het projectgebied

Het projectgebied ligt in Oudega. Het perceel staat kadastraal bekend als gemeente Oudega, sectie E, nummers 2018 en 2019. In afbeelding 1.1 is de ligging van het projectgebied ten opzichte van de directe omgeving met de rode ster en de rode omlijning indicatief aangegeven.

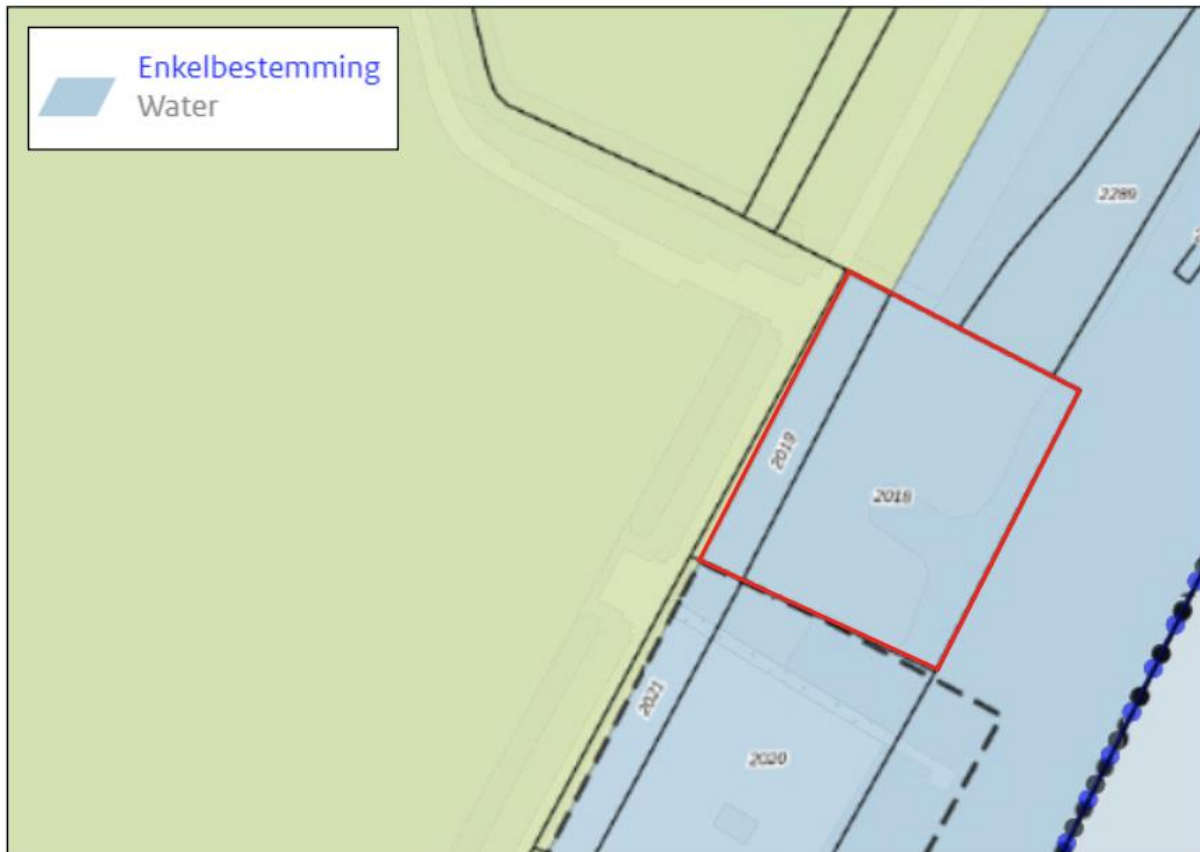

Afbeelding 1.1 Ligging van het projectgebied (Bron: PDOK)

1.3 Huidig planologisch regime

1.3.1 Algemeen

Het projectgebied ligt binnen de begrenzing van het bestemmingsplan “Buitengebied”. Dit plan is op 11 juni 2013 door de gemeenteraad van de gemeente Smallingerland vastgesteld. In afbeelding 1.2 is een uitsnede van de verbeelding van het vigerende bestemmingsplan opgenomen. Met de rode omlijning is de begrenzing van het projectgebied indicatief aangegeven.

Afbeelding 1.2 Uitsnede verbeelding vigerend bestemmingsplan (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

1.3.2 Beschrijving bestemmingen

Op basis van het geldende bestemmingsplan zijn de gronden binnen het bestemmingsplan voorzien van de enkelbestemming 'Water'.

Bestemming 'Water'

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn onder andere bestemd voor water, oeverstroken en eilanden, met een functie voor het scheepvaartverkeer, de waterhuishouding en waterkering, natuur en landschap en de waterrecreatie. Ligplaatsen voor recreatiearken zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water – recreatieark'.

1.3.3 Strijdigheid

Het plaatsen van een recreatieark past qua gebruiksmogelijkheden niet binnen de geldende bestemming. De aanduiding 'specifieke vorm van water – recreatieark' ontbreekt immers. Om de gewenste ontwikkeling mogelijk te maken wordt via een omgevingsvergunning afgeweken van het geldende bestemmingsplan op basis van artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3° van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht (uitgebreide voorbereidingsprocedure).

In deze ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat het voorgenomen initiatief in overeenstemming is met een 'goede ruimtelijke ordening'.

1.4 Eisen aan een ruimtelijke onderbouwing

Een op artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo gebaseerde zelfstandige instructie voor de inhoud en inrichting van deze ruimtelijke onderbouwing ontbreekt in het Besluit omgevingsrecht (Bor). Artikel 5.20 van het (Bor) verklaart voor de inhoud van het besluit de artikelen 3.1.2, 3.1.6 en 3.3.1, eerste lid, van het Besluit

ruimtelijke ordening van overeenkomstige toepassing. Voorliggende ruimtelijke onderbouwning belicht alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening en toont aan dat voorliggende ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Hieronder is verwoord waaraan een ruimtelijke onderbouwning moet voldoen.

In een goede ruimtelijke onderbouwning zijn neergelegd:

1. een verantwoording van de gemaakte keuzen;
2. een beschrijving van de wijze waarop in het project rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding; Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 4.9;
3. de uitkomsten van het in artikel 3.1.1 bedoelde overleg; Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 6;
4. de uitkomsten van het met toepassing van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht verrichte onderzoek; verwezen wordt naar de gehele ruimtelijke onderbouwning waaruit blijkt dat met alle relevante feiten en af te wegen belangen rekening is gehouden;
5. een beschrijving van de wijze waarop burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding zijn betrokken. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 6.5 'inspraak'. Verder wordt het ontwerpbesluit voor een ieder ter inzage gelegd. Er is gelegenheid geboden om zienswijzen in te dienen;
6. de inzichten over de uitvoerbaarheid van het plan; Verwezen wordt naar hoofdstuk 5.

Voor zover bij het project geen milieueffectrapport als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer wordt opgesteld, waarin de hierna volgende onderdelen zijn beschreven, worden in de ruimtelijke onderbouwning ten minste neergelegd:

7. een beschrijving van de wijze waarop met de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden; Verwezen wordt naar paragraaf 4.7.
8. voor zover nodig een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met overige waarden van de in het besluit begrepen gronden en de verhouding tot het aangrenzende gebied; In hoofdstuk 4 is aandacht besteed aan relevante aspecten;
9. een beschrijving van de wijze waarop krachtens hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer vastgestelde milieukwaliteitseisen bij het besluit zijn betrokken; het betreffende hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer heeft betrekking op luchtkwaliteitseisen. Deze zijn beschreven in paragraaf 4.3.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 allereerst ingegaan op de huidige en gewenste situatie ter plaatse van het projectgebied. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie Fryslân en de gemeente Smallingerland beschreven. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op alle relevante milieu- en omgevingsaspecten. Hoofdstuk 5 staat in het teken van de economische uitvoerbaarheid. Tot slot gaat hoofdstuk 6 in op het vooroverleg.

HOOFDSTUK 2 PLANBESCHRIJVING

2.1 Huidige situatie projectgebied

Het projectgebied ligt aan de Hegewarren, ten zuidwesten van het dorp Oudega, in het buitengebied van de gemeente Smallingerland. De directe omgeving wordt, vanwege de ligging in het laagveengebied, voornamelijk gekenmerkt door strokenverkaveling met hier en daar onregelmatige blokverkaveling, verspreide bebouwing langs wegen, soms lintvorming en - enkele wegen, deels doodlopend.

De locatie zelf betreft een onbebouwde oever met een inham aan het Grytmansrak. Ten zuiden en ten oosten, aan de overzijde van het water, van het projectgebied liggen recreatiearken. Aan de overzijde van het Grytmansrak bevinden zich eveneens recreatiearken en een jachthaven. De huidige situatie ter plaatse van het projectgebied (rode omlijnningen) wordt in afbeelding 2.1 en 2.2 met vogelvluchtfoto's weergegeven.

Afbeelding 2.1 Ligging projectgebied (Bron: PDOK)

Afbeelding 2.2 Ligging projectgebied (Bron: PDOK)

2.2 Gewenste situatie

De wens bestaat om het perceel in te richten voor recreatiedoeleinden. Concreet gaat het om het plaatsen van een recreatieark die qua aard en omvang vergelijkbaar is met de woon/recreatiearken op de omliggende percelen (zie afbeelding 2.1 en 2.2). Initiatiefnemer wil op de locatie een recreatieark voor enerzijds eigen recreatief gebruik en anderzijds om een rustplek te creëren voor gezinsleden. Het idee is grofweg om het perceel op soortgelijke manier in te richten als het perceel van de burens. In afbeelding 2.3 is dit indicatief gevisualiseerd.

Afbeelding 2.3 Huidige en gewenste situatie (indicatief) (Bron: initiatiefnemer)

Daar komt bij dat de bestaande walbeschoeiing aan de oostzijde langs het kanaal, alsook in de inham ('insteekhaven') aan de zuidkant naast de woonboot van het naastgelegen perceel, aan vervanging toe is. Onderdeel van het plan is om deze te vervangen en dan tevens te voorzien van loopsteigers langs de oostzijde en de noordzijde van de inham.

Als onderdeel van deze werkzaamheden is het de wens om de inham te laten uitbaggeren en de bagger die hiermee vrijkomt te gebruiken om het land op te hogen. De afmetingen van de inham zijn 12 meter breed van noord naar zuid en 16 meter diep van oost naar west. Dit gebeurt met behoud van een groot deel van de bosschages aan de zuidzijde tussen het projectgebied en het naastgelegen perceel.

De recreatieark wordt geheel zelfvoorzienend. Dit door middel van zonnepanelen, elektrisch verwarmen, met uitzondering van de al bestaande wateraansluiting. Die blijft behouden. Afvalwater wordt niet aangesloten op

de riolering. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een compost toilet voorziening, of een voorziening van vergelijkbare aard.

2.3 Verkeer en parkeren

2.3.1 Algemeen

Bij nieuwe ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie die ontstaat. De gemeente Smallingerland heeft op 17 februari 2015 de 'Parkeernormennota 2015' vastgesteld. Hierin heeft de gemeente ervoor gekozen om de CROW-normen te volgen door deze door te vertalen in het gemeentelijk parkeerbeleid, als vastgesteld in de parkeernormennota. In de nota is een parkeerregeling opgenomen waarin is geregeld hoeveel en waar parkeerplaatsen beschikbaar moeten zijn. De nota gaat uit van het gemiddelde tussen het minimum en maximum kencijfer zoals opgenomen in de publicatie van het CROW (publicatie 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie').

2.3.2 Parkeren

In het gemeentelijk parkeerbeleid wordt een recreatieark niet expliciet genoemd. Daarom wordt aangesloten bij een vergelijkbare functie: een bungalow op een huisjescomplex. Voor een bungalow geldt in het buitengebied een norm van 2,1pp/eenheid. In het projectgebied is voldoende ruimte om dit in te vullen. Bovendien is de recreatieark voor persoonlijk gebruik. Doorgaans komen de eigenaren met één auto. Hiermee kan worden voldaan aan de norm.

2.3.3 Verkeersgeneratie

Voor het bepalen van de verkeersgeneratie wordt aangesloten bij de normen het de CROW-publicatie. Op basis hiervan geldt voor een bungalow op een huisjescomplex een verkeersgeneratie van 2,7 verkeerbewegingen per wekdagetmaal. Het omliggende wegennetwerk is van voldoende omvang om deze zeer beperkte toename eenvoudig en op verkeersveilige wijze af te wikkelen.

2.3.4 Conclusie

Het aspect 'verkeer en parkeren' vormt geen belemmering voor de in deze ruimtelijke onderbouwning besloten ontwikkeling.

HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit projectgebied geldende uitgangspunten weergegeven.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

3.1.1.1 Algemeen

Nederland staat voor grote uitdagingen die van invloed zijn op onze fysieke leefomgeving. Complexe opgaven zoals verstedelijking, verduurzaming en klimaatadaptatie zijn nauw met elkaar verweven. Dat vraagt een nieuwe, integrale manier van werken waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) zorgt voor een gezamenlijke aanpak die leidt tot een duurzaam perspectief voor onze leefomgeving. Dit is nodig om onze doelen te halen en is een zaak van overheid en samenleving.

3.1.1.2 Vier prioriteiten

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Dit komt samen in vier prioriteiten.

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie; in 2050 is Nederland klimaatbestendig en waterrobuust;
2. Duurzaam economisch groeipotentieel; Nederland werkt toe naar een duurzame, circulaire, kennisintensieve en internationaal concurrerende economie in 2050;
3. Sterke en gezonde steden en regio's; er zijn vooral in steden en stedelijke regio's nieuwe locaties nodig voor wonen en werken, waarbij wordt ingezet op ontwikkelingen binnen de bestaande stadsgrenzen;
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied; er ontstaat een nieuw perspectief voor de Nederlandse landbouwsector als koploper in de duurzame kringlooplandbouw.

3.1.1.3 Afwegingsprincipes

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is combinaties te maken en win-win situaties te creëren, maar dit is niet altijd mogelijk. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

1. Combinatie van functies gaan voor enkelvoudige functies. In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte;
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal. Het verschilt tussen gebieden wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling en tussen concurrentiekracht en leefbaarheid. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
3. Afwentelen wordt voorkomen. Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie inwoners, zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen.

Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt.

Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen 'bestaand stedelijk gebied' en 'stedelijke ontwikkeling'.

In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:

bestaand stedelijk gebied: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.

stedelijke ontwikkeling: 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.'

Bij het beschrijven van de behoefte dient te worden uitgegaan van het saldo van de aantoonbare vraag naar de voorgenomen ontwikkeling (de komende tien jaar, zijnde de looptijd van het bestemmingsplan) vermindert met het aanbod in planologische besluiten, ook als het feitelijk nog niet is gerealiseerd (harde plancapaciteit).

3.1.4 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het rijksbeleid

Het rijksbeleid laat zich niet specifiek uit over dergelijke kleinschalige ontwikkelingen. Het initiatief raakt geen rijksbelangen zoals opgenomen in paragraaf 3.1.1. Wat betreft de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' wordt opgemerkt dat deze van toepassing is bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen (3.1.6 Bro).

Het begrip 'stedelijke ontwikkeling' wordt in Bro 1.1.1. als volgt gedefinieerd: stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

Uit Afdelingsjurisprudentie blijkt dat de vraag wanneer sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in grote mate casuïstisch wordt beantwoord. Zo heeft de Afdeling uitgemaakt dat de bouw van 11 woningen niet als stedelijke ontwikkeling wordt gezien. De raad is van oordeel dat gelet het aantal woningen dat het plan mogelijk maakt, het plan niet voorziet in een woningbouwlocatie of andere stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1 eerste lid, aanhef en onder i van het Bro. Artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro is dan ook niet van toepassing (ABRVS 16 september 2015; ECLI:NL:RVS:2015:2921).

In voorliggend geval is de ladder voor duurzame verstedelijking dan ook niet van toepassing aangezien geen sprake is van nieuwvestiging of nieuwbouw en het slechts gaat om het toevoegen 1 recreatieark in buitengebied. Geconcludeerd wordt dat er geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling en geen sprake is van strijd met het rijksbeleid.

3.1.5 Conclusie toetsing aan het rijksbeleid

Geconcludeerd wordt dat er geen sprake is van strijd met het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Fryslân

3.2.1.1 Algemeen

De provinciale Omgevingsvisie, De Romte Diele, is op 23 september 2020 door Provinciale Staten vastgesteld. De Omgevingsvisie is één van de instrumenten van de nieuwe Omgevingswet. Veel provinciaal beleid, programma's en projecten raken de Friese leefomgeving waarin mensen wonen, werken, zich verplaatsen, elkaar ontmoeten en recreëren. In de Omgevingsvisie staat waar de provincie met de leefomgeving van Fryslân naar toe wil: de ambitie en doelen voor de toekomst. Het is een visie voor de lange termijn op een tamelijk hoog abstractieniveau. Het is geen blauwdruk voor hoe Fryslân er over 20 à 30 jaar bij ligt. Wel geeft de visie de richting aan waar de provincie met allerlei partijen naar toe wil werken. Samen met verschillende organisaties, inwoners en ondernemers in Fryslân geeft de provincie nu invulling aan deze visie. Dit gebeurt in programma's, concrete projecten en initiatieven, en zo nodig ook in regels.

Vier Opgaven

De provinciale Omgevingsvisie vervangt het strategisch beleid van de provincie in het Streekplan, Milieubeleidsplan, Waterhuishoudingsplan en het Verkeer- en vervoerplan. In de visie is aangegeven wat de provincie doet om de huidige basiskwaliteiten van de Friese leefomgeving op orde te houden. Daarnaast wil de provincie extra inzetten op vier urgente, integrale opgaven:

- Fryslân vitaal, leefbaar en bereikbaar houden;
- Energietransitie met kracht voortzetten;
- Fryslân klimaatadaptief inrichten;
- Versterken biodiversiteit.

3.2.1.2 Toetsing

Het concrete voornemen voorziet in het vergunnen van de planologische mogelijkheid voor het realiseren van een recreatieark. Een recreatieark is, vanwege de bestaande recreatieve functies in de directe nabijheid, passend in de omgeving van het projectgebied. Daarnaast heeft de ontwikkeling geen onevenredige invloed op het landschap en brengt het geen extra belemmeringen met zich mee ten aanzien van de bedrijfsvoering van omliggende (agrarische) bedrijven. Hiervoor wordt ook verwezen naar hoofdstuk 4, waar nader wordt ingegaan op diverse milieu- en omgevingsaspecten. Deze ontwikkeling past goed bij de ambitie Fryslân vitaal en leefbaar te houden. Het voornemen is dan ook in overeenstemming met de Omgevingsvisie Fryslân.

3.2.2 Verordening Romte Fryslân 2014

3.2.2.1 Algemeen

In de Verordening Romte Fryslân (vastgesteld op 25 juni 2014) stelt de provincie regels aan de provinciale belangen. Deze regels moeten in gemeentelijke plannen worden vertaald. Voor dit plan zijn de volgende bepalingen uit de verordening relevant.

Het projectgebied ligt volgens de begrenzing van het landelijk gebied buiten het 'bestaand stedelijk gebied'. Buiten bestaand stedelijk gebied mogen in beginsel geen bouw- en gebruiksmogelijkheden voor stedelijke functies worden geboden. De beoogde functies betreffen recreatieve functies die horen in het buitengebied.

3.2.2.2 Ruimtelijke kwaliteit

Artikel 2 van de verordening bevat regels ten aanzien van de ruimtelijke kwaliteit. Hierin is opgenomen dat in een ruimtelijk plan voor het landelijk gebied een ruimtelijke kwaliteitsparagraaf opgenomen moet worden, waarin voor zover nodig wordt aangegeven op welke wijze:

- het plan rekening houdt met de draagkracht van het landschap voor de opvang en inpassing van nieuwe functies, op grond van een analyse van de samenhang van de ondergrond, netwerken en nederzettingpatronen;
- het plan invulling geeft aan de blijvende herkenbaarheid van de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten, zijnde de structuren van provinciaal belang zoals die, met inbegrip van een richtinggevend advies, per deelgebied of gebiedsoverschrijdend zijn omschreven in de structuurvisie Grutsk op 'e Romte.

Recreatie en toerisme

Artikel 5 van de verordening stelt regels aan recreatie en toerisme. In een ruimtelijk plan kunnen nieuwe dagrecreatieve inrichting worden toegestaan (artikel 5.4) in, aansluitend aan of nabij een recreatiekern, tot een maximaal aantal van 150.000 bezoekers per jaar. In het projectgebied worden geen dagrecreatieve voorzieningen gerealiseerd. Het gaat uitsluitend om een recreatieark voor persoonlijk recreatief gebruik.

Voor nieuwe recreatieve voorzieningen geldt dat in de toelichting van het plan onderbouwd moet worden dat de inrichting milieuhygiënisch en verkeerskundig inpasbaar is in de omgeving en wat betreft schaal en verschijningsvorm inpasbaar is binnen de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten. Tevens moet worden onderbouwd dat de ontwikkeling bijdraagt aan verbreding of kwaliteitsverbetering van het toeristisch-recreatieve aanbod in de regio. Op alle hiervoor genoemde aspecten wordt in deze ruimtelijke onderbouwing

ingegaan. Op deze plaats wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling in overeenstemming is met artikel 5.4 van de provinciale verordening.

3.2.2.3 Natuurnetwerk Nederland

De locatie van de nieuwe recreatieark valt binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zie hiervoor afbeelding 3.1 waarop het NNN is aangegeven met de groene arcering. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, in beleidsdocumenten van de provincie Fryslân nog vaak Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), de voorloper van de NOVI. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (geconsolideerd 2018).

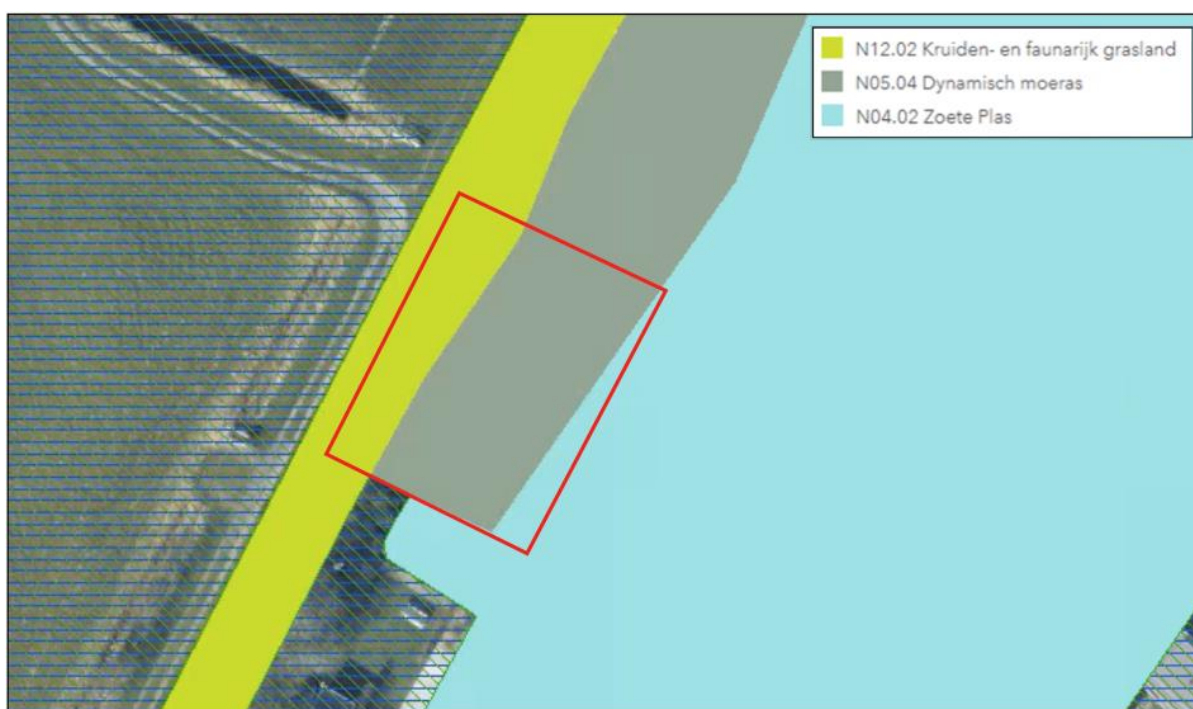
Afbeelding 3.2: Ligging projectgebied in NNN (Bron: Natuurbank Overijssel)

Ten aanzien van ontwikkelingen in het NNN hanteert de provincie op grond van artikel 7.1 van de provinciale verordening het 'nee, tenzij' principe, wat inhoudt dat binnen deze gebieden in beginsel geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogen plaatsvinden. In afwijking hiervan is voortzetting van het bestaande gebruik inclusief de bijbehorende bestemmingsregeling mogelijk, voor zover gronden binnen de ecologische hoofdstructuur nog niet zijn verworven voor natuurontwikkeling. Ook kan worden afgeweken van het nee, tenzij' principe indien:

- a. sprake is van een groot openbaar belang,
- b. er geen reële alternatieven voor de beoogde ontwikkeling zijn,
- c. schade door mitigerende maatregelen zoveel wordt beperkt als fysiekrumtelijk en wat betreft uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling redelijkerwijs mogelijk is, en
- d. resterende schade wordt gecompenseerd door het treffen van zodanige maatregelen dat geen netto verlies optreedt van wezenlijke kenmerken en waarden in termen van areaal, kwaliteit en samenhang van de ecologische hoofdstructuur.

In de Verordening Romte Fryslân 2014 (versie 23-3-2021) heeft de provincie beleidsregels vastgesteld ten aanzien van activiteiten of ontwikkelingen in gebieden die aangewezen zijn als Natuurnetwerk Nederland. De volgende beleidsregels zijn van toepassing op gebieden behorende tot het NNN:

1. Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gronden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur zoals begrensd op de van deze verordening deel uitmakende kaart Natuur voorziet in een passende bestemming met gebruiksregels gericht op behoud, herstel of ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van de gronden;
2. Een ruimtelijk plan voor gronden zoals bedoeld in het eerste lid maakt geen activiteiten en ontwikkelingen mogelijk die leiden tot significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gronden, of tot significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur;
3. Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gronden nabij de ecologische hoofdstructuur kan nieuwe, niet-agrarische activiteiten en ontwikkelingen mogelijk maken, mits die niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur.

Afbeelding 4.2: Uitsnede Natuurbeheerplan 2022 provincie Friesland (Bron: provincie Friesland)

3.2.2.2 Toetsing van het initiatief aan de Verordening Romte

Met voorliggend initiatief is geen sprake van een groot openbaar belang. In dit geval is het echter wel een logische locatie om een recreatieark te plaatsen. De ontwikkeling vindt plaats aansluitend op percelen die expliciet zijn bestemd voor recreatiearken. De locatie zou qua ligging logischerwijs deel kunnen uitmaken van de oever met woonarken.

Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. De belangrijkste motivering voor het NNN is dan ook het streven naar behoud van de Nederlandse biodiversiteit. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het gebied. In dit hoofdstuk wordt beschreven wat voor het projectgebied de wezenlijke kenmerken en waarden zijn, wat de mogelijke effecten op het NNN zijn en of het noodzakelijk is om mitigerende of compenserende maatregelen te treffen. Externe werking wordt in de beoordeling voor het NNN niet meegenomen, alleen de effecten die zich voordoen door activiteiten binnen de begrenzing worden beoordeeld (dit is conform het NNN-toetsingskader).

Om de wezenlijke kenmerken te bepalen is uitgegaan van het Natuurbeheerplan 2022 van provincie Friesland. In afbeelding 3.2 in een uitsnede van dit beheerplan ter plekke van het projectgebied weergegeven.

De locatie waar de recreatieark is voorzien behoort grotendeels tot de beheertype N05.04 – Dynamisch moeras en voor een klein deel tot beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Daarnaast behoort het projectgebied voor een klein deel tot het beheertype N04.02 – zoete plas, maar dat is geen onderdeel van het NNN.

Wezenlijke kenmerken en waarden NNN

Het projectgebied ligt in een gebied waar veel waterrecreatie plaatsvindt (recreatiearken, jachthaven, vaarroute). In de huidige situatie bestaat het projectgebied uit grasland en een inham met bosschages en riet. Rondom het projectgebied zijn aanlegsteigers en recreatiearken aanwezig die in het vaarseizoen druk bezocht wordt door waterrecreanten. Ook op het land wordt door deze recreanten veelvuldig gerecreëerd, met name op de percelen met de overige recreatiearken. Langs deze percelen loopt bovendien een weg voor gemotoriseerd verkeer, waar regelmatig verkeer overheen rijdt. In de huidige toestand is door de hoge recreatiedruk reeds sprake van aantasting van oevervegetaties en verstoring van aanwezige fauna binnen het projectgebied en aangrenzende terreinen. Daarnaast vindt aantasting plaats van watervegetatie door bewegingen van de motorschroef en verstoring van de onderwaterfauna door geluid en trilling (vissen, amfibieën). Tevens treedt reeds geluidsverstoring en optische verstoring op van hiervoor gevoelige diersoorten in, langs en naast het water. Het projectgebied heeft in de huidige toestand dan ook een beperkte ecologische waarde.

Effecten op NNN

Bij uitvoering van de voorgenomen plannen vindt een ingreep plaats in een gebied dat is aangeduid als NNN-gebied. De mogelijke effecten die zouden kunnen optreden zijn:

- oppervlakteverlies;
- versnippering;
- verstoring door geluid, licht, trilling en/of optische verstoring.

Oppervlakteverlies

De te plaatsen recreatieark zal geen significant negatief effect hebben op beheertypen. Het oppervlakteverlies zal eveneens klein zijn; in de huidige situatie zijn (in de omgeving van) het projectgebied reeds recreatieve functies aanwezig. Negatieve ecologische effecten zullen dan ook verwaarloosbaar zijn. Bij de ark zal een tuin worden gerealiseerd op het land. In de huidige toestand bestaat dat gedeelte NNN uit (gemaaid) grasland en een oever. Het projectgebied heeft ter plaatse van de voorgenomen tuin geen bijzondere ecologische waarde. De wens bestaat om een groot deel van de bosschages aan de zuidzijde tussen het projectgebied en het naastgelegen perceel te behouden. Na de inrichting van de private tuin zal de inrichting vrijwel gelijk zijn aan de huidige inrichting. Het oppervlakteverlies van het NNN is verwaarloosbaar klein. De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden en functioneren van het NNN.

Versnippering

Versnippering is niet aan de orde in het water; voor dieren en planten in het water vormen de steigers en ark geen barrière. De oevers met riet in het water blijven behouden. Versnippering is niet aan de orde op het land; de tuin vormt geen barrière voor plant- en diersoorten in het gebied. De aanwezigheid van de tuin vormt eveneens geen belemmering voor de uitwisseling van soorten binnen het NNN.

Verstoring door geluid

Aanlegfase

Het aanleggen van de recreatieark en realiseren van de noodzakelijke steiger leidt naar verwachting niet tot lokale verstoring van diersoorten door geluid gedurende de aanlegfase, aangezien de werkzaamheden binnen een zeer kort tijdsbestek zullen worden uitgevoerd. Werkzaamheden zullen overdag plaatsvinden. Als gevolg van geluid van de werkzaamheden vindt naar verwachting geen aantasting plaats van het ecologisch functioneren van de beheertypen die in het projectgebied aanwezig zijn.

Geluid van vrijkomt bij de inrichting van de tuin zal ook een verwaarloosbaar klein effect hebben op de omgeving, aangezien de werkzaamheden gedurende een korte periode plaatsvinden en overdag worden

uitgevoerd. Er zijn geen significante effecten te verwachten door geluid in de aanlegfase op de wezenlijke kenmerken en waarden en het functioneren van het NNN.

Gebruiksfase

In de gebruiksfase zal bij normaal recreatief gebruik geluid van binnen de recreatieark geen verstoring plaatsvinden van de beheertypen. Op het land zal gebruik van de tuin die binnen het NNN gesitueerd is mogelijk een negatief effect hebben op het voorkomen van verstoringgevoelige fauna in de nabijheid. Echter, in de huidige situatie zijn de dieren in de omgeving reeds gewend aan verstoring door geluid van recreanten op de naastgelegen recreatiearken en de vaarders in het vaarseizoen. Er zijn geen significante effecten te verwachten door geluid in de gebruiksfase op de wezenlijke kenmerken en waarden en het functioneren van het NNN.

Verstoring door licht

Met verstoring door licht wordt bedoeld; kunstmatige lichtbronnen, zoals licht uit woonwijken en industrieterreinen, glastuinbouw etc. Voorgenomen plannen omvatten plaatsing van één recreatieark binnen het projectgebied.

Aanlegfase

Het plaatsen van de ark en het aanleggen van de tuin zal overdag gebeuren. De locatie zal tijdens de werkzaamheden 's nachts niet verlicht worden.

Gebruiksfase

De te plaatsen recreatieark zal alleen recreatief worden gebruikt door de eigenaar. In de huidige toestand zijn in de omgeving het projectgebied meerdere recreatiearken aanwezig met aanlegsteigers die in het vaarseizoen druk bezocht worden door recreanten met een boot. In de nieuwe situatie wordt één nieuwe ark aangelegd in het projectgebied. Er zal lichtverstrooiing plaatsvinden vanuit de ark. Deze lichtverstrooiing zal minimaal zijn. In het vaarseizoen zal de uitstoot van licht door de ark geen onevenredig effect hebben op de lichtverstrooiing, gelet op de aanwezigheid van meerder recreatiearken in de omgeving.

Daarnaast kan verstoring door licht optreden wanneer buitenverlichting wordt aangebracht aan de recreatieark of indien de tuin verlicht wordt. Om verstoring door licht binnen het NNN te voorkomen mag geen buitenverlichting worden geplaatst bij de ark, of er dient speciale verlichting te worden aangebracht die geen verstoring kan veroorzaken, zoals afgeschermd armaturen.

Verstoring door trilling

Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden, zoals bij heien, draaien van rotorbladen en dergelijke. Doordat de recreatieark stilligt, zullen er in de nieuwe situatie nauwelijks trillingen plaatsvinden in het water. Bovendien is er in de huidige situatie reeds sprake van een komen en gaan van boten op het water.

Optische verstoring

Door de aanwezigheid van mensen bij de ark en in de tuin kan optische verstoring optreden van de omgeving van het projectgebied. In de huidige situatie is ook sprake van optische verstoring door recreanten rondom het projectgebied. Door de bestaande beplanting (struiken/riet) waar mogelijk te behouden, zal geen sprake zijn van significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden en het functioneren van het NNN.

Mitigatie en compensatie

De gronden naast de recreatieark hebben het beheertype N05.04 – Dynamisch moeras zal worden ingericht als tuin. Het betreft de locatie van de private tuin aan de noordzijde van het projectgebied, die in de huidige situatie bestaat uit gemaaid grasland. Als gevolg van de voorgenomen plannen vindt geen aantasting plaats van het ecologisch functioneren van het NNN.

De oevers met riet en het riet in het water zullen behouden blijven. Faunasoorten kunnen de gehele oever ten noorden van het projectgebied en ook de tuinen buiten het NNN gebruiken als leefgebied en migratieroute. In de huidige toestand bestaat het projectgebied binnen het NNN niet uit voedselrijke ruigte en rietland en dergelijke. Door de bosschages op de grens tussen het projectgebied en het zuidelijke perceel zoveel mogelijk te behouden blijft het verlies van het functioneren van het NNN beperkt. Het is daarom van belang afspraken te maken met de eigenaren van de recreatieark over inrichting, beheer en onderhoud van de tuinen. Om verstoring door licht binnen het NNN te voorkomen zal geen standaard buitenverlichting moeten worden

geplaatst, of er dient speciale verlichting te worden aangebracht die geen verstoring kan veroorzaken, zoals afgeschermd armaturen.

Weidevogelgebieden

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied, zoals weidevogelkansgebieden. Het projectgebied ligt in een gebied dat door de provincie is aangegeven als 'weidevogelkansgebieden', maar ook binnen NNN-gebied.

Gelet op de kleinschalige aard van de ontwikkeling is er met het planvoornemen geen sprake van extra verstoring in weidevogelkansgebieden. Er is reeds sprake van bestaande verstoringbronnen (bestaande wegen, opgaande begroeiing en de bestaande recreatiearken). Het toevoegen van de recreatieark zorgt niet extra verstoring. Dit heeft de provincie bevestigd in haar reactie op deze ruimtelijke onderbouwing.

3.2.3 Conclusie toetsing aan het provinciaal beleid

Geconcludeerd kan worden dat de in dit voorliggende bestemmingsplan besloten ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming is met het provinciaal ruimtelijk beleid. De voorgenomen ontwikkeling zal niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN ter plaatse.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Smallingerland

3.3.1.1 Algemeen

De gemeenteraad van de gemeente Smallingerland heeft op 1 maart 2022 de Omgevingsvisie Smallingerland vastgesteld. In de Omgevingsvisie staan de leidende principes en doelen van de gemeente Smallingerland voor de inrichting, ontwikkeling en het beheer van de fysieke leefomgeving met het oog op de toekomst.

De basisdoelen voor de toekomst zijn gericht op: de gezondheid van inwoners, de veiligheid in de omgeving, een aantrekkelijk woon- en leefklimaat en een gemeente die inspeelt op de economische vitaliteit.

De kwaliteit van het buitengebied staat centraal

Dorpen en wijken worden versterkt op het gebied van levendigheid en aantrekkelijkheid, door passende woningbouw, ontmoetingsplekken en het behouden en het realiseren van faciliteiten. De gemeente Smallingerland zet ook in op het versterken van de kwaliteit van het buitengebied door het versterken van de diverse belangrijke functies die het buitengebied vervult, zoals landbouw, natuur en recreatie. De hoofdkeuze voor de opgave van het platteland is een gezond, aantrekkelijk, veilig en economisch vitaal buitengebied. Dat betekent een gezonde bodem, gezonde lucht, een gezonde waterkwaliteit, dierenwelzijn en aandacht voor biodiversiteit. En dat in een afwisselend en toegankelijk landschap.

Het buitengebied heeft een groot aantal functies zoals landbouw, natuur en recreatie. Daarnaast is het buitengebied ons landschap. Een landschap waarin de geschiedenis afleesbaar is. En een aantrekkelijk landschap om in te wonen, werken of te verblijven. De druk op het buitengebied neemt toe. We merken dat door intensief gebruik van ons buitengebied waarden achteruit gaan. We zien dat aan de bodem, de lucht, de biodiversiteit en aan het landschap. Zo zijn in het oosten van de gemeente veel boomsingels verdwenen of in waarde achteruitgegaan. En spelen in het westen van de gemeente problemen als bodemdaling en het langzaam verdwijnen van het veen. In de landbouw zijn tegelijkertijd al veel ontwikkelingen aan de gang. Dit zijn ontwikkelingen die gericht zijn op een meer omgevingsbewuste bedrijfsvoering.

Op het niveau van de omgevingsvisie worden drie landschappelijke deelgebieden onderscheiden. Het gaat om de openheid en waterrijkdom in het westen, de beslotenheid en rijkdom aan singelbeplanting in het noordoosten en de overgang naar het landschap van bos en buitenplaatsen in het zuiden.

De gemeente wil er samen met haar partners er o.a. voor zorgen dat:

- goede mogelijkheden worden geboden voor alternatieve invulling op locaties van stoppende agrarische bedrijven;
- de gemeente zich blijft inzetten voor de kwaliteiten en de ontwikkelkansen van de Noardlike Fryske Wâlden.

3.3.1.2 Toetsing van het initiatief aan de 'Omgevingsvisie Smallingerland'

De ontwikkeling voorziet in een toevoeging van een recreatiefunctie. Het initiatief past binnen de ambities van gemeente op het gebied van een leefbaar buitengebied en recreatie. Geconcludeerd wordt dat dit project in overeenstemming is met de uitgangspunten zoals verwoord in de omgevingsvisie.

3.3.2 Conclusie toetsing aan het gemeentelijk beleid

Gelet op vorenstaande wordt geconcludeerd dat voorliggend initiatief past binnen de gemeentelijke beleidskaders.

HOOFDSTUK 4 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Artikel 5.20 van het Bor verklaart voor de inhoud van een besluit als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo, artikel 3.1.6 van overeenkomstige toepassing. Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de ruimtelijke onderbouwning ten behoeve van een omgevingsvergunning een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het project zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Het betreft de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, ecologie, archeologie & cultuurhistorie, Besluit milieueffectrapportage en water.

4.1 Geluid

4.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het project een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het project een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt.

4.1.2 Situatie projectgebied

Voorliggend project voorziet niet in het toevoegen van een geluidgevoelig object in het kader van de Wgh. Een recreatiewoning wordt niet aangemerkt als een geluidgevoelig object. Nadere toetsing kan achterwege blijven. Wat betreft de geluidbelasting van het initiatief op de omgeving wordt verwezen naar paragraaf 4.5 'milieuzonering'.

4.1.3 Conclusie

De Wet geluidhinder vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

4.2 Bodem

4.2.1 Algemeen

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

4.2.2 Situatie projectgebied

Omdat de bodem niet wordt geroerd en de woonark zelf de bodem niet raakt is bodemonderzoek niet nodig. Overigens wordt het beoogde gebruik niet belemmerd door de bodemsituatie en de bodemkwaliteit wordt niet bedreigd door de nieuwe functie. Op basis van het bodemloket zijn de gronden voldoende onderzocht. De baggerspecie die vrijkomt bij het uitbaggeren van de inham dient te worden onderzocht conform het Besluit bodemkwaliteit.

4.2.3 Conclusie

Het aspect 'bodem' vormt geen belemmering voor voorliggend initiatief.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese Unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

4.3.1.1 *Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen*

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtverontreiniging van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip "niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

4.3.1.2 *Besluit gevoelige bestemmingen*

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

4.3.2 Situatie projectgebied

Gelet op de aard en omvang van voorliggende ontwikkeling in vergelijking met de voorgenoemde categorieën, kan worden gesteld dat voorliggend project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging.

Tot slot wordt geconcludeerd dat deze ontwikkeling niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het Besluit gevoelige bestemmingen

4.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor voorliggend initiatief.

4.4 Externe veiligheid

4.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Per 1 januari 2010 moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen, per buisleiding of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

Het transporteren van stoffen per buisleiding is geregeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

4.4.2 Situatie in en bij het projectgebied

Aan hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het projectgebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In afbeelding 4.1 is een uitsnede van de Risicokaart met betrekking tot het projectgebied en omgeving weergegeven. Het projectgebied is hierin aangeduid met de blauwe ster.

Uit de inventarisatie blijkt verder dat het projectgebied:

- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- zich wel bevindt in een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet ligt binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- wel ligt binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Er zich geen hoogspanningsmasten in het projectgebied bevinden.

In de nabijheid van het projectgebied liggen gasleidingen van de Gasunie (A-541 en A-652). Hierna wordt op deze risicobronnen ingegaan.

Buisleiding

Volgens het Besluit externe veiligheid buisleidingen worden gemeenten verplicht om bij het nemen van een ruimtelijk besluit rekening te houden met het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Bij de vaststelling van een bestemmingsplan, op grond waarvan de aanleg van een buisleiding of de aanleg, bouw of vestiging van een kwetsbaar object bij een buisleiding wordt toegelaten, wordt een waarde in acht genomen van 10-6 per jaar met betrekking tot het plaatsgebonden risico voor kwetsbare objecten.

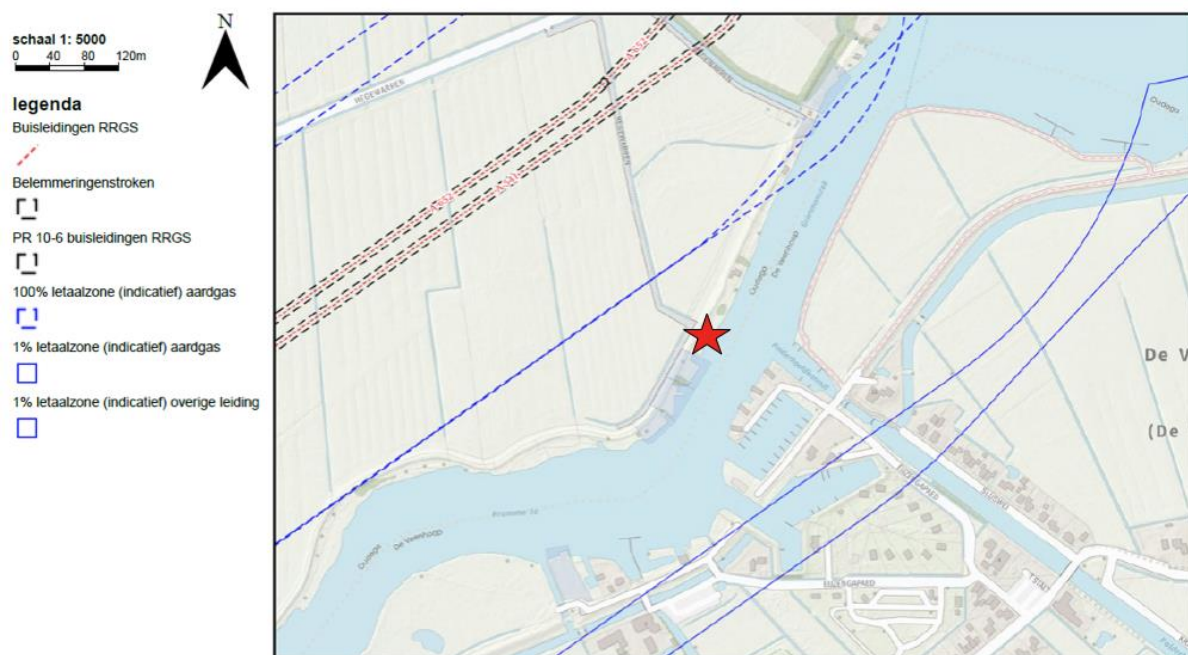
Aan de oostzijde van het projectgebied ligt een aardgasleiding van de Gasunie. In dit geval is met behulp van het programma Carola bepaald of voor wat betreft de buisleidingen voldaan wordt aan de risiconormen voor

de Externe Veiligheid, zoals die zijn vastgelegd in het Besluit externe veiligheid buisleidingen. Hierna wordt op de belangrijkste resultaten ingegaan. De volledige berekening is opgenomen in bijlage 1 van deze ruimtelijke onderbouwing.

Onderzoeksresultaten

De CAROLA-berekening toont aan dat het groepsrisico kleiner is dan 0.1 van de oriëntatiewaarde ($GR < 0.1$). het groepsrisico neemt met minder dan 10% toe ten opzichte van de bestaande situatie. Daarnaast blijkt uit de beperkte groepsrisicoverantwoording dat er geen sprake is van een onverantwoorde situatie. Met andere woorden: de uitvoering van het project is op basis het CAROLA-onderzoek in het kader van het groepsrisico aanvaardbaar.

Op deze plaats wordt geconcludeerd dat met betrekking tot het aspect 'externe veiligheid' ten aanzien van buisleidingen, het project past binnen een 'goede ruimtelijke ordening'.

Afbeelding 4.1: Uitsnede Risicokaart (Bron: Signaleringskaart/Gemeente Smallingerland)

4.4.3 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het initiatief in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

4.5 Milieuzonering

4.5.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door middel van milieuzonering. Onder milieuzonering wordt verstaan het aanbrenge van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. Hoewel de richtafstanden in 'Bedrijven en milieuzonering' indicatief zijn, worden deze afstanden wel als harde eis gezien door de Raad van State bij de beoordeling of milieubelastende functies op een passende afstand van milieugevoelige functies (zoals woningen) worden gesitueerd.

4.5.2 Gebiedstypen

In de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' is een tweetal gebiedstypen te onderscheiden; 'rustige woonwijk' en 'gemengd gebied'. Een 'rustige woonwijk' is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer. Het omgevingstype 'gemengd gebied' is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

Het project maakt geen woning mogelijk als bedoeld in het VNG-uitgave. Het gaat in dit geval om een recreatiewoning. In dit geval wordt uitgegaan van het omgevingstype 'rustige woonwijk'. In de onderstaande tabel is te zien welke richtafstanden per milieucategorie gelden tot onder andere het omgevingstype 'gemengd gebied'.

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

4.5.3 Situatie projectgebied

4.5.3.1 Algemeen

Aan de hand van vorenstaande regeling is onderzoek verricht naar de feitelijke situatie. De VNG uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de functie toe? (interne werking).

4.5.3.2 Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ordening. Daarvan is sprake als

het woon- en leefklimaat van omwonenden in ernstige mate wordt aangetast of het project leidt tot hinder of belemmeringen voor de bedrijven in de omgeving.

In dit geval wordt een recreatieark gerealiseerd. De ark is qua aard en omvang vergelijkbaar met een recreatiewoning. Deze functie is – gelet op de kleinschaligheid en de afstand tot nabijgelegen woonpercelen (minimaal 175 meter) - niet milieubelastend voor de omgeving. Er is geen sprake van een aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden.

4.5.3.3 Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of nieuwe functie(s) binnen het projectgebied hinder ondervinden van bestaande functies in de omgeving en andersom of de nieuwe functie(s) de bedrijfsvoering of ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven aantasten. Uit de VNG-brochure blijkt dat een recreatiewoning als vorm van verblijfrecreatie is aan te merken als milieugevoelig. In de directe omgeving van het projectgebied bevinden zich recreatievoorzieningen. Het gaat hierbij om hoofdzakelijk recreatiewoningen en kampeerterreinen, maar ook jachthavens en een locatie met een zeilschool (Eijzengapaed 7). Van deze recreatiefuncties heeft een jachthaven de hoogste milieucategorie (3.1). Daarom wordt de jachthaven, met een grootste richtafstand van 50 meter voor het aspect 'geluid', in dit geval als maatgevend aangehouden. De afstand tussen de (planologische toegestane) jachthaven en de het projectgebied bedraagt in dit geval tenminste 65 meter. Aan de richtafstand wordt dan ook voldaan. Ter plekke van recreatieark is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Andersom wordt de bedrijfsvoering of ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven niet geschaad.

Tot slot wordt opgemerkt dat de betreffende omliggende bedrijven voor het aspect 'geluid' zondermeer niet in hun bedrijfsvoering worden belemmerd omdat voor de milieuregelgeving een recreatiewoning niet tegen geluid wordt beschermd.

4.5.4 Conclusie

Het aspect 'milieuzonering' vormt geen belemmering voor de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling.

4.6 Ecologie

4.6.1 Algemeen

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland. Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten.

4.6.2 Gebiedsbescherming

4.6.2.1 Algemeen

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet natuurbescherming beschermd.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

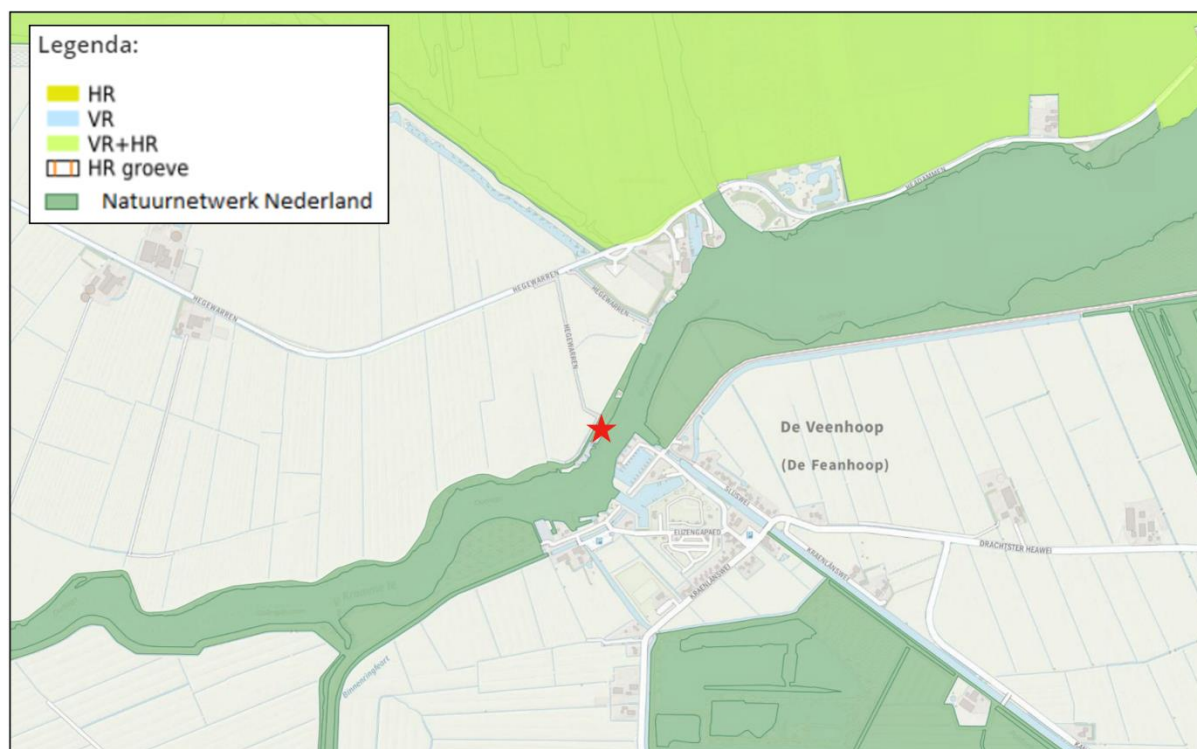
4.6.2.2 Natura 2000-gebieden

In de Wet natuurbescherming heeft Nederland de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving verankerd. Nederland zal aan de hand van een vergunningstelsel de zorgvuldige afweging

waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van EZ.

In voorliggend geval bevindt het projectgebied zich op circa 450 meter van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Alde Feanen'. Vanwege de onderlinge afstand en de tussenliggende bebouwing is directe hinder in de vorm van geluid, verstrooiing van licht etc. uitgesloten. Het projectgebied is niet zichtbaar vanuit Natura 2000-gebied en de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal. Het is niet aannemelijk dat verstoringseffecten, zoals geluid, optische verstoring, kunstlicht een negatief effect hebben op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied.

Naast directe hinder dient tevens te worden gekeken naar de mogelijke toename van stikstofdepositie op kwetsbare habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. In dit geval is door BJZ.nu een AERIUS-berekening uitgevoerd. Het volledige onderzoeksrapport is opgenomen in bijlage 2. Hierna wordt op de resultaten ingegaan. Uit de AERIUS-berekening blijkt dat zowel in de aanlegfase als de gebruiksfase van de voorgenomen ontwikkeling geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. Het project is in het kader van de Wet natuurbescherming, ten aanzien van de effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, niet vergunningsplichtig.

Afbeelding 4.2: Ligging ten opzichte van NNN en Natura 2000-gebieden (Bron: Atlas Leefomgeving)

4.6.2.3 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlands natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het projectgebied behoort tot Natuurnetwerk Nederland. In eerste instantie wordt opgemerkt dat de locatie qua ligging logischerwijs deel zou kunnen uitmaken van de oever met woonarken.

In paragraaf 3.2 is reeds ingegaan op de ligging van het projectgebied in NNN. Daar is reeds aangetoond dat de wezenlijke kenmerken van het NNN niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

4.6.3 Soortenbescherming

4.6.3.1 Algemeen

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden en te verwonden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden.

4.6.3.2 Situatie projectgebied

In dit geval is er door Natuurbank Overijssel een Quickscan natuurwaardenonderzoek uitgevoerd. Het volledige onderzoek is opgenomen in bijlage 3. Hierna wordt op de belangrijkste resultaten ingegaan.

Onderzoeksresultaten

De inrichting en het gevoerde beheer maken het projectgebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten, maar wel tot geschikt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde dieren. Beschermde diersoorten benutten het projectgebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk bezetten verschillende grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten er een vaste rustplaats en nestelen er vogels. Vleermuizen bezetten geen vaste rust- of verblijfplaats in het projectgebied maar gebruiken het wel als foerageergebied. Het projectgebied is geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Van de in het projectgebied nestelende vogelsoorten, is uitsluitend het bezette nest beschermd, niet het oude nest of de nestplaats. Bezette vogelnesten zijn beschermd en mogen niet verstoord, beschadigd of vernield worden. Gelet op de aard van de werkzaamheden kan geen ontheffing verkregen worden voor het beschadigen of vernielen van bezette vogelnesten.

Voor de meeste in het projectgebied voorkomende amfibiesoorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepaling 'beschadigen/vernielen van de vaste rust- en voortplantingsplaats', maar niet voor de heikikker. Tevens mogen amfibieën niet gedood worden. Om te voorkomen dat beschermde dieren gedood worden, dient dienen de dieren weggejaagd te worden of gevangen te worden (om elders los te laten). Voor deze niet-dodelijke vangmiddelen heeft de provincie een lijst met toegestane vangmiddelen opgesteld. Deze zijn opgenomen in de provinciale ruimtelijke verordening. De uitvoering van de aanlegwerkzaamheden dient afgestemd te worden op de ecologie van heikikkers, of uit nader onderzoek moet blijken dat de heikikker in het projectgebied ontbreekt.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het projectgebied als foerageergebied voor beschermde dieren niet af.

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven. Deze wettelijke consequenties zijn van toepassing. Zo wordt de uitvoering van de aanlegwerkzaamheden afgestemd op de ecologie van heikikkers. Daarnaast zullen de werkzaamheden buiten het broedseizoen om plaatsvinden. De te nemen maatregelen worden als voorschrift bij de omgevingsvergunning opgenomen.

Soortgroep	Functie	Beschermde soorten planlocatie	Verbodsbepalingen (Wet natuurbescherming)	Aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Vaste rust- en voortplantingsplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Doden van dieren	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Vogels	Bezette nesten (niet jaarrond beschermd)	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Jaarrond beschermde nest- en rustplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Doden van dieren	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Rust- of voortplantingsplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Foerageergebied	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Vliegrouete	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Doden van dieren	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Amfibieën	Winterrustplaats	Diverse soorten, m.u.v. heikikker	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Amfibieën	Winterrustplaats	Heikikker	Art. 3.5 lid 4	Werkzaamheden afstemmen op ecologie of aanvullend onderzoek uitvoeren
Amfibieën	Voortplantingsplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Doden van dieren	Diverse soorten, m.u.v. heikikker	Art. 3.10 lid 1a	Geen dieren doden
Amfibieën	Doden van dieren	Heikikker	Art. 3.5 lid 1	Geen dieren doden
Reptielen	Functioneel leefgebied	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Reptielen	Doden van dieren	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	Dieren en overige functies	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

4.6.4 Conclusie

Het aspect 'ecologie' vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

4.7 Archeologie & cultuurhistorie

4.7.1 Archeologie

4.7.1.1 Algemeen

Initiatiefnemers hebben op basis van de Erfgoedwet een archeologische zorgplicht bij projecten waarbij de bodem wordt verstoord. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek.

Als blijkt dat in het projectgebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de

plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

4.7.1.2 *Situatie projectgebied*

De archeologische verwachtingskaart van de provincie Friesland, de FAMKE, bestaat uit twee provinciedekkende advieskaarten, één voor de periode Steentijd - Bronstijd, en één voor de periode IJzertijd - Middeleeuwen. Voor het betreffende projectgebied kan op basis van de kaarten uit de twee verschillende perioden tot de volgende conclusies worden gekomen:

De advieskaart "Steentijd - Bronstijd" geeft aan dat voor het gehele het projectgebied pas onderzoek nodig is bij grote ingrepen van groter dan 5.000 m². Volgens de advieskaart "IJzertijd - Middeleeuwen" geldt bij het advies "Karterend onderzoek 3". De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer 5000 m² een historisch en karterend onderzoek te verrichten, waarbij speciale aandacht moet worden besteed aan eventuele Romeinse sporen en/of vroegmiddeleeuwse ontginningen.

Voorgenoemde oppervlakte wordt met het initiatief niet overschreden. Een archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk.

4.7.2 **Cultuurhistorie**

4.7.2.1 *Algemeen*

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a) opgenomen dat een bestemmingsplan "een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden" dient te bevatten.

4.7.2.2 *Situatie projectgebied*

Er bevinden zich in het projectgebied zelf geen rijks- dan wel gemeentelijke monumenten of bijzondere cultuurhistorische waarden. In de directe nabijheid van het projectgebied bevinden zich daarnaast geen cultuurhistorische waarden die negatief beïnvloed zouden kunnen worden door voorliggend plan.

4.7.3 **Conclusie**

De aspecten 'archeologie & cultuurhistorie' vormen geen belemmering voor het initiatief.

4.8 **Besluit milieueffectrapportage**

4.8.1 **Algemeen**

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in deze integrale afweging te geven. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 3);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).

- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 4);
Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r., is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

4.8.2 Situatie projectgebied

4.8.2.1 Artikel 2.8 lid 1 van de Wet Natuurbescherming

Het projectgebied ligt niet binnen Natura 2000-gebied. In voorliggend geval bevindt het projectgebied zich op circa 450 meter van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Alde Feanen'. In dit geval is door BJZ.nu een AERIUS-berekening uitgevoerd. Het volledige onderzoeksrapport is opgenomen in bijlage 2. Uit de AERIUS-berekening blijkt dat in de gebruiksfase van de voorgenomen ontwikkeling geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden.

Een passende beoordeling op basis van artikel 2.8 lid 1 van de Wet Natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk. Om deze reden is geen sprake van een m.e.r.-plicht op basis van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

4.8.2.2 Drempelwaarde Besluit m.e.r.

Voor wat betreft het gehele projectgebied wordt voorzien in directe eindbestemmingen waardoor, indien activiteiten worden mogelijk gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschrijden, sprake is van een m.e.r.-beoordelingsplichtig plan.

In het voorliggende geval is geen sprake van activiteiten die op grond van onderdeel C van het Besluit milieueffectrapportage m.e.r.-plichtig zijn. Wel is sprake van een activiteit die is opgenomen in onderdeel D10 van het Besluit m.e.r., namelijk: *De aanleg, wijziging of uitbreiding van:*

- a. skihellingen, skiliften, kabelspoorwegen en bijbehorende voorzieningen;*
- b. jachthavens;*
- c. vakantiedorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen;*
- d. permanente kampeer- en caravanterreinen, of*
- e. themaparken.*

Aangezien hier in dit geval sprake van is dient te worden getoetst of sprake is van m.e.r.-beoordelingsplicht. Hier is sprake van indien de activiteiten de volgende drempelwaarden uit onderdeel D overschrijden:

1. 250.000 bezoekers of meer per jaar,
2. een oppervlakte van 25 hectare of meer,
3. 100 ligplaatsen of meer of,
4. een oppervlakte van 10 hectare of meer in een gevoelig gebied.

De in dit kader relevante vraag die eerst beantwoord dient te worden is, is of met de plaatsen van de recreatieark sprake is van een 'stedelijk ontwikkelingsproject' als bedoeld in onderdeel D10 van het Besluit milieueffectrapportage.

Gezien de drempelwaarden wordt geconcludeerd dat voor deze omgevingsvergunning geen sprake is van een m.e.r. beoordelingsplicht. Echter, zoals ook in het voorgaande aangegeven, dient ook wanneer ontwikkelingen onder drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er van te vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.

Gelet op de aard- en omvang van de voorgenomen ontwikkeling is het de vraag om er sprake is van een 'stedelijk ontwikkelingsproject' als bedoeld in onderdeel D 10 van het Besluit milieueffectrapportage. Uit jurisprudentie (ABRvS 15 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:694) volgt dat het antwoord op deze vraag afhankelijk is van de concrete omstandigheden van het geval, waarbij onder meer aspecten als de aard en de omvang van de voorziene ontwikkeling moet worden beoordeeld of sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject. Niet relevant is of per saldo aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu kunnen ontstaan.

De in de voorliggende ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling gaat uit van het plaatsen van een recreatieark in het buitengebied van de gemeente Smallingerland. Het gaat om een (zeer) kleinschalige ontwikkeling. Verder is, voor zover in dit kader relevant, sprake van een functie die niet leidt tot een aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse van omliggende woningen. Gelet op het vorenstaande en de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling, wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in het Besluit m.e.r.. Eén en ander is tevens bevestigd in de in dit hoofdstuk opgenomen milieu- en omgevingsaspecten en de daarvoor, indien van toepassing, uitgevoerde onderzoeken.

4.8.3 Conclusie

Dit project is niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig. Tevens zijn geen significant negatieve effecten te verwachten als gevolg van dit project.

4.9 Wateraspecten

4.9.1 Algemeen

In het moderne waterbeheer (waterbeheer 21^e eeuw) wordt er gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het project worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

4.9.2 Beleidskaders

4.9.2.1 Streekplan Fryslân 2007

In het Streekplan Fryslân 2007 wordt ruim aandacht besteedt aan de wateraspecten. De provincie heeft de volgende ambitie geformuleerd:

Wij streven naar goede ruimtelijke condities voor een veilige en bewoonbare provincie en voor gezonde en veerkrachtige duurzame watersystemen waarin sociaal-economische en ecologische ontwikkelingen met elkaar in evenwicht zijn. Water is een belangrijk mede ordenend principe in de ruimtelijke inrichting van Fryslân. Voor een goede waterbeheersing worden de nodige ruimtelijke maatregelen getroffen.

Door klimaatverandering, bodemdaling en de toename van verhard oppervlak kan in veel gevallen voor een goede waterbeheersing niet meer worden volstaan met technische maatregelen. Voor een robuust en veerkrachtig watersysteem, dat zowel wateroverschotten als watertekorten goed kan opvangen, zullen de (on)mogelijkheden van het watersysteem medebepalend zijn voor de functionele bestemming en inrichting van de ruimte. Een goed functionerende Friese boezem is cruciaal voor de waterhuishouding van heel Fryslân.

4.9.2.2 Wetterskip Fryslân

In het Waterbeheerplan 2016 – 2021 beschrijft Wetterskip Fryslân de doelen voor de komende jaren, de strategische keuzes die we maken en de financiële consequenties daarvan. Het bestuur wil in de planperiode richting geven aan goed, efficiënt en betaalbaar waterbeheer, nu en in de toekomst. Speerpunten uit het bestuursprogramma worden uitgewerkt in het Waterbeheerplan (WBP).

Enkele speerpunten zijn:

- Zeedijken, boezemkaden, duinen en andere waterkeringen onderhouden en ervoor zorgen dat ze aan de veiligheidsnormen voldoen.
- Grond- en oppervlaktewaterpeilen regelen en het watersysteem onderhouden.
- De inrichting van het watersysteem afstemmen op de functies en wensen van gebruikers.
- Initiëren van het project Wateractieve Stad. Hiermee onderzoeken we de effecten van klimaatverandering in het stedelijk gebied.
- De waterkwaliteit monitoren en indien nodig verbeteren.
- Lozingen en emissies van bedrijven en onze eigen zuiveringsinstallaties reguleren en hierop toezien.

4.9.2.3 Gemeentelijk beleid

In 2017 is het Gemeentelijk Waterplan 2017-2020 opgesteld en bestuurlijk vastgesteld door de besturen van de Gemeente Smallingerland en Wetterskip Fryslân. Het waterplan bestaat uit een watervisie en een maatregelenprogramma. In de watervisie worden een aantal streefbeelden per thema beschreven. De streefbeelden geven op hoofdlijnen weer hoe het water op een duurzame manier kan worden ingericht en beheerd.

De watervisie wordt als uitgangspunt gebruikt bij alle nieuwe ruimtelijke plannen. Verder is de watervisie uitgangspunt bij onderhoudsplannen, waaronder het hekkelen en baggeren van wateren. Daarnaast is de watervisie het kader voor het maatregelenprogramma. De watervisie wordt een belangrijk onderdeel van de in 2021 op te stellen Omgevingsvisie.

Streefbeeld klimaatadaptieve inrichting

In de watervisie worden belangrijke streefbeelden beschreven ten aanzien van de klimaatadaptieve inrichting van nieuwe gebieden:

- Regenwater zo lang mogelijk vasthouden door voldoende oppervlaktewater te realiseren (10% van het verhard oppervlak) of water vast te houden in de bodem of op groene daken;
- Zoveel mogelijk verhard oppervlak (op particulier terrein bovengronds) afkoppelen waarbij ook het nut en de noodzaak van verhardingen moet worden afgewogen. Zo weinig mogelijk verharding toepassen en zo groen mogelijk inrichten;
- Ecologische inrichting en beheer van oppervlaktewater waarbij migratiebarrières voor waterdieren zoveel mogelijk worden voorkomen en een zo hoog mogelijke biodiversiteit wordt nagestreefd;
- Bij nieuwe openbare gemeentelijke gebouwen of reconstructies van bestaande openbare gemeentelijke gebouwen worden de platte daken voorzien van groene daken en/of zonnepanelen. Daarnaast worden bewoners en bedrijven gestimuleerd om zelf groene daken aan te leggen;
- De mogelijkheden voor de aanleg van boezemlanden en broekbossen worden zoveel mogelijk benut waarbij een toename van biodiversiteit en de recreatieve mogelijkheden van groot belang zijn.

Daaruit voortvloeiend kunnen een aantal meer specifieke adviezen worden meegegeven voor de klimaatadaptieve inrichting rekening houdende met het voorkomen van wateroverlast, hittestress en droogte:

- Leg een open watersysteem (sloten en vijvers) aan die tenminste 10% van de verharding compenseert. Zie de bijlage bij deze notitie voor de inrichtingseisen vanuit de watervisie van het open watersysteem;
- Plant bomen voor schaduwrijke plekken;
- Pas zoveel mogelijk groene daken (natuurdak, retentiedak, sedumdak) toe;
- Alleen steen toepassen waar steen ook functioneel is (daadwerkelijk als verharding wordt gebruikt). De wegbreedte graag zo minimaal mogelijk houden en nut en noodzaak van stoepen (aan weerszijden) afwegen. Vrijgekomen ruimte kan worden benut als groenvakken;
- Geen steen toepassen om "overhoekjes" op te vullen. Op die plekken waar steen niet nodig is, groen/beplanting toepassen;
- Waar mogelijk halfverharding toepassen voor de vertraging van de regenwaterafvoer en het aanvullen van de grondwater voorraad;

- Een deel van het regenwater kan worden gebruikt voor het toepassen in en om de woning voor bijvoorbeeld toiletspoeling, douches en de tuin.

4.9.3 Watertoetsproces

Zoals in voorgaande paragrafen uiteen is gezet, wordt in het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Het Wetterskip Fryslân is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de zogenoemde 'normale procedure' van de watertoets van toepassing is. Voor de volledige uitkomst van de watertoets met de bijbehorende adviezen wordt verwezen naar bijlage 4.

Deze ruimtelijke onderbouwing ziet op het onderdeel 'handelen in strijd regels ruimtelijke ordening'. De exacte uitwerking is nog niet bekend. Voor de uitvoer van de werken is voorafgaand aan de werkzaamheden een watervergunning nodig waarbij een overzichtstekening en dwarsprofiel van de damwand/oeverbescherming worden bijgevoegd. Met de adviezen van het waterschap wordt rekening gehouden bij de concrete uitwerking van de plannen. Te zijner tijd worden dan ook de noodzakelijke watervergunningen aangevraagd.

HOOFDSTUK 5 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad naar aanleiding van een omgevingsvergunning moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk plan. Er zijn echter uitzondering. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een omgevingsvergunning of bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

In het voorliggende geval wordt een planschadeovereenkomst gesloten tussen initiatiefnemer en gemeente. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

HOOFDSTUK 6 VOOROVERLEG EN PARTICIPATIE

6.1 Het Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke plannen. Geoordeeld wordt dat voorliggend initiatief geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

6.2 Provincie Fryslân

In het kader van het wettelijke vooroverleg is de concept ruimtelijke onderbouwing voorgelegd aan de Provincie Fryslân. De adviezen van de provincie zijn opgenomen deze ruimtelijke onderbouwing. Daarnaast geeft de provincie aan dat provinciale belangen in de omgevingsvergunning aanleiding geven tot het maken van opmerkingen (cat.3, overige provinciale belangen).

Ecologie

Voor de ontwikkeling is een quickscan verricht. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het projectgebied als foerageergebied voor beschermde dieren niet af. Wel zijn enkele maatregelen nodig. Zo wordt de uitvoering van de aanlegwerkzaamheden afgestemd op de ecologie van heikikkers. Daarnaast zullen de werkzaamheden buiten het broedseizoen om plaatsvinden. De gemeente Smallingerland dient de te nemen maatregelen als voorschrift in de omgevingsvergunning op te nemen.

Vaarwegen

Ter plaatse van de ontwikkeling is de Vaarwegenverordening Fryslân 2014 (VVF 2014) van toepassing. Voor de voorzieningen ten behoeve van de ark, de vlonder, steiger, palen in het water en dergelijke dient voorafgaand aan de uitvoering een ontheffing van de VVF 2014 te worden aangevraagd.

6.3 Wetterskip Fryslân

Het Wetterskip Fryslân is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de zogenoemde 'normale procedure' van de watertoets van toepassing is. Het plan is ingediend bij het waterschap in het kader van vooroverleg. Voor de volledige uitkomst van de watertoets wordt verwezen naar bijlage 4.

Op 22 mei heeft het Wetterskip per mail gereageerd in het kader van het wettelijke vooroverleg. Uit de waterparagraaf werd het voor het Wetterskip in eerste instantie niet duidelijk wat voor wateraspecten en waterbelangen er geraakt worden door het plan en hoe hiermee wordt omgegaan. Dit is nadien aangevuld aan de waterparagraaf. Deze ruimtelijke onderbouwing ziet op het onderdeel 'handelen in strijd regels ruimtelijke ordening'. De exacte uitwerking is nog niet bekend. Voor de uitvoer van de werken is een watervergunning nodig waarbij het aanleveren van overzichtstekening en dwarsprofiel damwand/oeverbescherming de belangrijkste punten zijn. Deze vergunning wordt aangevraagd voorafgaand aan de uitvoering.

6.4 Overige partners

De ruimtelijke onderbouwing is ook een aantal andere externe vooroverlegpartners voorgelegd, te weten de Veiligheidsregio (brandweer), Tennet, Vitens en de Gasunie. De brandweer, Gasunie en TenneT hebben gereageerd. Van Vitens is geen reactie ontvangen.

Brandweer Fryslân

De brandweer geeft aan dat hun belang is om de fysieke veiligheid en de brandweezorg in Fryslân goed geregeld te hebben. De doelen die ze hiermee nastreven zijn het voorkomen en beperken van brand(gevaar) en slachtoffers en het borgen van een veilige en adequate incidentbestrijding. Daarom reageren zij middels een advies op plan. Brandweer Fryslân heeft geen bezwaar tegen de ruimtelijke onderbouwing. Wel voorzien

zij het projectgebied een aandachtspunt met betrekking tot omgevingsveiligheid, opkomsttijd, bereikbaarheid en de bluswatervoorziening. Op deze aspecten is reeds ingegaan in paragraaf 4.4.2 en in bijlage 1 van deze ruimtelijke onderbouwing. In de bijlage 1 is een beperkte verantwoording van het groepsrisico opgenomen, waarbij onder meer wordt ingegaan op de opkomsttijd, de bereikbaarheid en de bluswatervoorziening.

Gasunie

Gasunie geeft aan dat de ruimtelijke onderbouwing geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

Tennet

TenneT geeft aan dat binnen de grenzen van dit plan TenneT (na een eerste beoordeling) noch bovengrondse-, noch ondergrondse hoogspanningsverbindingen in beheer heeft. Ze hebben dan ook geen opmerkingen op het plan.

6.5 Inspraak

6.5.1 Participatie

Initiatiefnemers hebben de gebruikers van de naastgelegen woonboten/recreatiearken geïnformeerd tijdens een gezamenlijk moment. Er zijn geen bezwaren tegen de plannen. Daarnaast is de tegenovergelegen jachthaven door de initiatiefnemers op de hoogte gebracht van de gewenste ontwikkeling.

6.5.2 Zienswijzen

Tijdens de termijn dat de omgevingsvergunning ter inzage heeft gelegen zijn twee zienswijzen ontvangen op het voornemen. In de zienswijzennota in bijlage 5 worden beide zienswijzen beknopt behandeld en beantwoord. Geconcludeerd wordt dat de zienswijzen niet leiden tot een aanpassing aan het voornemen. Voorliggend project kan om deze reden ongewijzigd worden vastgesteld.

BIJLAGEN BIJ DE RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Bijlage 1 **CAROLA Berekening**

Bijlage 2 **AERIUS-berekening**

Bijlage 3 **Quickscan ecologie**

Bijlage 4 **Watertoetsresultaat**

Bijlage 5 **Zienswijzennotitie**